

กรณีศึกษาการนั่งคนพิการ

กรณีที่ 1 รถนั่งคนพิการชนิดปรับให้เหมาะสมกับความพิการสำหรับเด็กพิการทางสมอง
(Unfoldable tilt in space wheelchair for cerebral palsy : รถนั่งคนพิการเด็กสมองพิการ แบบ พับไม่ได้)

คนพิการภาวะสมองพิการ ไม่สามารถควบคุมคอและลำตัวในท่านั่งตรงได้เนื่องจากมีภาวะเกร็งทั้งตัว ไม่สามารถนั่งรถนั่งคนพิการธรรมดาได้ จึงจำเป็นต้องใส่ที่ประคองศีรษะ (Head support) มีพนักพิงแข็งเพื่อป้องกันหลังค่อม และเสริมหมอนบริเวณขาหนีบ (hip adductor pillow) สำหรับขนาดที่เหมาะสม วัดความกว้างของสะโพกได้ 30 ซม. จึงเหมาะกับขนาดเล็ก (14")

กรณีที่ 2 รถนั่งคนพิการสำหรับเด็กพิการทางการเคลื่อนไหวระดับรุนแรง
(Foldable tilt in space wheelchair:รถนั่งคนพิการเด็กสมองพิการ แบบพับได้)

คนพิการภาวะสมองพิการ ความตึงตัวของกล้ามเนื้อต่ำกว่าปกติ ไม่สามารถควบคุมคอและลำตัวได้เอง กำลั้กล้ามเนื้อมือพอยีบของขึ้นเล็กได้ ต้องการการประคองด้านข้างสะโพกและลำตัวจึง จำเป็นต้องใส่ที่ประคองศีรษะ(Head support) มีพนักพิงแข็งเพื่อป้องกันหลังค่อม และเสริมหมอนบริเวณขาหนีบ (hip adductor pillow)สำหรับขนาดที่เหมาะสม วัดสะโพกได้ 22 ซม. แต่ขายาว 30 ซม. จึงใช้รถขนาด M โดยเสริมความยาวของแกนที่วางเท้าให้เข้าไม่ชัน และใส่ถาดรองเพื่อฝึกหัดของกินเองและฝึกใช้มือหยาบของ

กรณีที่ 3 รถนั่งคนพิการแบบ 3 ล้อ สำหรับใช้ในพื้นที่ไม่เรียบ (Tri wheeler)

คนพิการภาวะอัมพาตท่อนล่างสามารถเคลื่อนย้ายตัวจากเตียงมานั่งรถนั่งคนพิการได้เอง ทรงตัวได้ดี แขนแข็งแรงทั้ง 2 ข้าง บ้านอยู่ในสวน พื้นรอบบ้านขรุขระ ปกติญาติจะเข็นรถไปสอยผลไม้ในสวนหลังบ้าน และไปหาหมอที่ รพ สต. ห่างจากบ้านประมาณ 1 กม. ด้วยตัวเอง

คนพิการภาวะโปลิโอสามารถเคลื่อนย้ายตัวจากเตียงมานั่งรถนั่งคนพิการได้เอง ทรงตัวได้ดี แขนแข็งแรงทั้ง 2 ข้าง พื้นรอบบ้านขรุขระ เป็นพื้นดินลูกรัง และเป็นหลุมเป็นบ่อ

กรณีที่ 4 รถนั่งคนพิการสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ
(Foldable active wheelchair)

คนพิการอัมพาตท่อนล่าง สามารถเคลื่อนย้ายตัวจากเตียงมานั่งรถนั่งคนพิการได้เอง แบบด้านข้าง (lateral transfer) ทรงตัวได้ดี แขนแข็งแรงทั้ง 2 ข้าง ที่อยู่อาศัยเป็นพื้นเรียบ และผู้ป่วยผ่านการฝึกทักษะการใช้รถนั่งคนพิการจนสามารถขึ้นชั้นทางทางลาด และผ่านพื้นต่างระดับ 1-2 ซม. ได้อย่างปลอดภัย

คนพิการขาขาด 2 ข้าง นั่งทรงตัวดี เคลื่อนย้ายตัวจากเตียงมานั่งรถนั่งคนพิการได้เอง แบบด้านข้าง (lateral transfer) ทรงตัวได้ดี แขนแข็งแรงทั้ง 2 ข้าง ที่อยู่อาศัยเป็นพื้นเรียบ และผู้ป่วยผ่านการฝึกทักษะการใช้รถนั่งคนพิการจนสามารถขึ้นชั้นทางทางลาด และผ่านพื้นต่างระดับ 1-2 ซม. ได้อย่างปลอดภัย

อันตราย

รถนั่งคนพิการรุ่นนี้ไม่เหมาะกับคนพิการที่มี
พยาธิสภาพที่สมอง หรือผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก
เนื่องจากที่นั่งและที่วางแขนไม่สามารถประคองตัวผู้ใช้งานได้ จะเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

กรณีที่ 5 รถนั่งคนพิการชนิดพับได้ แบบเคลื่อนที่ได้โดยระบบไฟฟ้า (Basic motorized wheelchair)

คนพิการภาวะแคระ (Dwarfism) สามารถเดินในบ้านได้เอง แต่ไปนอกบ้าน เดินไม่สะดวก อาศัยอยู่ในวัด พื้นที่เรียบ มีทางลาด ฝึกขึ้นลงรถเข็นไฟฟ้า ได้เอง และควบคุมรถได้อย่างปลอดภัย

คนพิการภาวะสมองพิการ สามารถอยู่ในท่า นั่งตรงได้ เมื่อมีอุปกรณ์ประคองตัว แขนขาเกร็งผิดปกติ มือซ้ายสามารถควบคุมได้เล็กน้อย พูดคุยเข้าใจ ทำตามคำสั่ง 3 ขั้นตอนได้ ที่อยู่อาศัยเป็นบ้านชั้นเดียวพื้นปูน น.ส.ปีต้องการรถเข็นเพื่อไปเรียน กศน. แต่ปั่นรถเข็นธรรมดาไม่ได้

คนพิการแขนขาขาดแต่กำเนิด สามารถเคลื่อนย้ายตัวระดับเดียวกันได้เอง ปัจจุบันเรียนอยู่ศูนย์ฝึกอาชีพ สามารถใช้ต่อแขนซ้ายควบคุมรถได้อย่างปลอดภัย

กรณีที่ 6 รถนั่งคนพิการแบบเคลื่อนที่ได้โดยระบบไฟฟ้า ชนิดปรับเอนนอนได้
(Reclining motorized wheelchair)

คนพิการอัมพาตทั้งตัว ควบคุมคอและลำตัว
ลำบาก มีอาการเกร็งของขา ข้อสะโพกยึดติด
ไม่สามารถงอ 90 องศา แต่สามารถควบคุม
รถเซ็นไฟฟ้าได้อย่างปลอดภัย ทั้งขึ้นราบและ
ขึ้นลงทางลาด

อันตราย

รถนั่งคนพิการแบบขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า
ไม่เหมาะสมกับรายที่มีความบกพร่อง
ด้านความคิดความเข้าใจ เช่น ทำตาม
คำสั่งอย่างน้อย 1 ขั้นตอนไม่ได้
รวมถึงคนพิการที่มีอาการสั้น/เกร็ง
กระดูกจนไม่สามารถควบคุมรถได้อย่าง
ปลอดภัย

กรณีที่ 7 รถนั่งคนพิการแบบปรับย่นได้ (Standing wheelchair)

คนพิการอัมพาตท่อนล่าง จำเป็นต้องทำ
กิจกรรมทั้งในท่านั่งและทำยืน สามารถ
เคลื่อนย้ายตัวไปนั่งในรถเข็นเองได้ และ
ปรับจากท่านั่งสู่ทำยืนได้เอง

กรณีที่ 8 รถนั่งคนพิการชนิดนั่งถ่ายและอาบน้ำได้ (Commode-shower wheelchair)

คนพิการภาวะกล้ามเนื้อฝ่อ ไม่
สามารถเคลื่อนย้ายตัวจากรถนั่ง
คนพิการไปยัง โถส้วมหรือเก้าอี้
อาบน้ำได้

